

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΥΛΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Κωνσταντίνα Αρμενιάκου

Οι ιππότες της ελευθερίας

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Οι *ιππότες της ελευθερίας* είναι ένα βιβλίο για τον συνθέτη Νικόλαο Χαλικιόπουλο Μάντζαρο και τον ποιητή Διονύσιο Σολωμό, οι οποίοι έγραψαν τον Εθνικό μας Ύμνο. Μέσα από την ανάγνωση της ιστορίας προκύπτουν ευκαιρίες για να διατυπώσουν τα παιδιά ερωτήματα που αφορούν ιστορικά γεγονότα, να συλλέξουν στοιχεία για πρόσωπα και δεδομένα από το παρελθόν, να διακρίνουν τα εθνικά σύμβολα και να ανακαλύψουν την ιστορία του τόπου τους.

Α΄ ΦΑΣΗ: Μια ιστορία από την Ιστορία

- Ο/η εκπαιδευτικός παρουσιάζει στα παιδιά το βιβλίο, διαβάζει τον τίτλο και τα ενθαρρύνει να διατυπώσουν υποθέσεις για το περιεχόμενο της ιστορίας.
- Ο/η εκπαιδευτικός ξεφυλλίζει το βιβλίο, αφήνει τα παιδιά να παρατηρήσουν τις εικόνες και αρχίζει συζήτηση, ώστε να καταθέσουν τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις τους, να εκφράσουν τις σκέψεις και τις εντυπώσεις τους (αξιοποίηση της ρουτίνας σκέψης «Βλέπω – Σκέφτομαι – Αναρωτιέμαι»).
- Ο/η εκπαιδευτικός διαβάζει την ιστορία στα παιδιά.

Β΄ ΦΑΣΗ: Στα ίχνη των ιπποτών της ελευθερίας

Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες και οργανώνουν δύο κέντρα μάθησης (εποχή – ήρωες της ιστορίας). Η μία ομάδα αναλαμβάνει να συλλέξει πληροφορίες για την εποχή κατά την οποία εκτυλίσσεται η ιστορία: δημιουργία ιστοριογραμμής, αναζήτηση πληροφοριών για τη ζωή στα Επτάνησα και στην

υπόλοιπη Ελλάδα τον 19ο αιώνα, για τους ξένους κατακτητές και τις κοινωνικές τάξεις. Στο δεύτερο κέντρο μάθησης (ήρωες της ιστορίας), τα παιδιά αναζητούν περισσότερες πληροφορίες για τους ιππότες της ελευθερίας στο διαδίκτυο και επισκέπτονται τους παρακάτω ιστότοπους*:

- Μουσείο Σολωμού και Επιφανών Ζακυνθίων (στη Ζάκυνθο)
<http://www.zakynthos-museumsolomos.gr/>
- Μουσείο Σολωμού Κέρκυρας
<https://eksmouseiosolomou.gr/>
- Μουσείο Μουσικής «Νικόλαος Χαλικιόπουλος Μάντζαρος» της Φιλαρμονικής Εταιρείας Κέρκυρας
<https://www.fek.gr/home-museum/home>

Τα ευρήματα κάθε ομάδας ανακοινώνονται στην ολομέλεια και αναρτώνται στην τάξη. (Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας, αξιοποιείται το υλικό που υπάρχει στο βιβλίο μετά το τέλος της ιστορίας.)

Γ' ΦΑΣΗ: Η ιστορία/Ιστορία ζωντανεύει!

- Τα παιδιά γράφουν σύντομους διαλόγους ανάμεσα σε πρόσωπα της ιστορίας ή μικρές ιστορίες, όπως για παράδειγμα: «Ο μικρός Νικόλαος μιλάει με τη μητέρα του», «Ο Διονύσιος κι ο Νικόλαος συζητούν για την Ελληνική Επανάσταση» κ.λπ.
- Τα παιδιά σε ομάδες επιλέγουν μια σκηνή από την ιστορία και τη δραματοποιούν (δημιουργία μικρού σεναρίου).

* Οι μαθητές που διαμένουν στη Ζάκυνθο ή στην Κέρκυρα μπορούν να επισκεφτούν τα αντίστοιχα μουσεία και να συλλέξουν επιτόπου πληροφοριακό υλικό.

Δ' ΦΑΣΗ: Ο Εθνικός μας Ύμνος

Τα παιδιά διαβάζουν τις πρώτες στροφές του Ύμνου *εις την Ελευθερίαν* του Διονύσιου Σολωμού και ακούν τη μελοποίησή του από τον Νικόηλο Μάντζαρο.

Πιθανή πρόεκταση: Ακούν τον βρετανικό εθνικό ύμνο ή εθνικούς ύμνους άλλων χωρών κι εκφράζουν σκέψεις και συναισθήματα.

Ε' ΦΑΣΗ: Από το χθες στο σήμερα

- Τα παιδιά κάνουν μια μικρή έρευνα για να εντοπίσουν στον τόπο όπου ζουν αγάλματα, οδούς, πλατείες που φέρουν ονόματα των ηρώων της ιστορίας ή σχετίζονται με τα ιστορικά γεγονότα εκείνης της εποχής.
- Ο/η εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τα παιδιά να διατυπώσουν υποθέσεις για το τι θα άλλαζε στο παρόν αν κάτι γινόταν διαφορετικά στο παρελθόν σε σχέση με τα γεγονότα.

ΚΙ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Ή ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Δημιουργία και έκφραση: Τα παιδιά παρατηρούν τα πορτρέτα του Διονύσιου Σολωμού, του Νικόηλου Μάντζαρου και άλλων προσώπων της Ιστορίας και προσπαθούν να τα ζωγραφίσουν. Μπορούν επίσης να αναζητήσουν πίνακες Κερκυραίων ζωγράφων του 19ου αιώνα, οι οποίοι ενέπνευσαν την εικονογράφο του βιβλίου, και να δημιουργήσουν τα δικά τους έργα.

Δημιουργική γραφή: Τα παιδιά γράφουν το δικό τους ποίημα για την ελευθερία.

Τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών: Τα παιδιά δημιουργούν έντυπο ή/και ψηφιακό βιβλίο γνώσεων αξιοποιώντας το πληροφοριακό υλικό που συνέλεξαν, μέσα στο πλαίσιο της πολυτροπικότητας (ζωγραφική, φωτοκολάζ, γραπτά κείμενα, λεζάντες κ.λπ.).

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Για να μάθετε περισσότερα για την εποχή που έζησαν οι ιππότες της ελευθερίας, καθώς και για τα ιστορικά γεγονότα που αναφέρονται στο βιβλίο, μπορείτε να διαβάσετε:

- Δαρλάση Αγγελική, *Οι Μεγάλοι... μικροί: Οι αγωνιστές του 1821*, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2020.
- Σβορώνου Ελένη, *Για να ζούμε ελεύθεροι: Γνωρίζοντας τον Αγώνα των Ελλήνων για την ελευθερία*, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2021.

ΑΠΟ
5
ΕΤΩΝ

Κυκλοφορεί
από τις εκδόσεις
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

Ένας ποιητής που τολμά να γράψει στη γλώσσα του λαού κι ένας αριστοκράτης συνθέτης που οραματίζεται δωρεάν μουσική παιδεία για τους συμπολίτες του συναντιούνται και μοιράζονται έναν κοινό σκοπό: να φτιάξουν ποίηση και μουσική για το ελληνικό έθνος. Ο Διονύσιος Σολωμός και ο Νικόλαος Χαλκιόπουλος Μάντζαρος, που έγραψαν τον Εθνικό μας Ύμνο, ξετυλίγουν το νήμα της ζωής τους και της φιλίας τους στη Ζάκυνθο και στην Κέρκυρα του 19ου αιώνα.

Η αγωνία για την Ελληνική Επανάσταση, το όνειρο της ελεύθερης και ανεξάρτητης Ελλάδας, η αγάπη για την τέχνη και την πατρίδα. Ένα ταξίδι στον χρόνο, μια διαδρομή λουσμένη με ιόνιο φως, σε έναν κόσμο γεμάτο λέξεις και νότες.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΕ
Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΑΡΜΕΝΙΑΚΟΥ, ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

